

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.,
rândul cu litere garmond,

Iredentismul român.

Sibiu, 10 Februarie n.

Mulți dintre stimatii cititori vor clătina din cap cetind titlul acestui articol, și se vor întreba cu mirare: cum se poate vorbi ori scrie despre iredentismul român, în niște zile, în cari e atât de mare dorința de a se ajunge la pace și înțelegere, în zilele „necesității de însemnătate istorică” de a nu ne mai călca reciproc pe bățături? Căci cu iredentiști nu caută nime să lege pace și prietenie. Iredentiști vin persecutați până în pânzele albe; vin arestați și — executați. Prin urmare, noi, Românii, de cari guvernul și oamenii săi caută să se apropie cu ramură de maslin în mână, nu putem să fim iredentiști!

Nici nu suntem. Suntem cetățeni credincioși ai statului din care facem parte, și credincioși avem să rămânem statului și tronului pentru totdeauna, și noi, și urmașii nostri. Dar sunt încă printre Maghiari oameni cu creeri înfrântate, cari tot mai cred în iredentismul român, care nu a existat nici odată, decât numai în fantasia maghiară, și cari se tem de o eventuală *Daco-România*, cu hotarele până la Tisa. Și nu oameni de rând sunt oamenii cari au astfel de visuri, ci deputați diețali și conți, membri în casa magnaților! Oameni deci, dela cari ar fi omul în drept să aștepte, ca să aibă scaun normal la judecată.

Dar nu-l au! Pentru că dacă l-ar avea, un profesor universitar, ca *Sághy Gyula*, nu se blama în delegațiunea maghiară, cu ocaziunea discuției asupra politicii externe a monarhiei noastre, cu atragerea atențiunii ministrului comun de externe asupra agitațiilor, „mai periculoase decât iredentismul italian, puse la cale din România”, în scopul de a periclita existența statului ungar; și nu se blama nici deputatul *Lászkáro*, un alt politician de frunte maghiar, cu afirmarea de care va rade toată lumea, că, „în școlile românești din Ungaria se împart în mod gratuit hărți pe cari e zugrăvită viitoarea Românie, cu hotarele până la Tisa”, și pe cari se vede, probabil, și viitorul rege, ori împărat, al tuturor Românilor, cum prinde pești cu undița din — Tisa!

Și pentru că scorniturile acestea să fie mai bine crezute, s'a sculat și contele *Mayláth József*, membru și el în delegațiunea ungară, și a înțărît cu toată convingerea, că da, „există iredentism român, care e mai periculos decât iredentismul italian!”

Și s'a întâmplat aceasta în ședința de Luni Febr. n. a delegațiunei ungare!

Firește, ministrul nostru comun de externe, contele *Aehrenthal*, care cunoaște mai bine pe Români decât ceice îi calomniază, a luat numai decât cuvântul pentru a scoate din rătăcire pe ceice visează iredentism.

A spus în fața delegațiunii ungare următoarele:

... „Din partea unor domni deputați s'a accentuat necesitatea raporturilor amicabile între Austro-Ungaria și România. Eu în urma carierei mele sunt așa zicând în poziția de a putea vorbi în chestie, fiindcă înainte cu 16 ani am avut onoarea a reprezenta monarhia în București, și a contribui într-o câțva la dezvoltarea acestor raporturi amicabile. Pot deci constata, că *guvernele române, aparțină ele oricărui partid, au fost totdeauna corecte în atitudinea lor față de monarhie, și mai ales față de Ungaria*. Cumcă s'au ivit, pe când mă aflam eu acolo ca ambasador, anumite aparițiuni, cari și de atunci încoace se repetază în mod sporadic, e ceva ce nu poate fi negat. Trebuie însă să accentuez, că totdeauna când s'au arătat astfel de simptome, *atitudinea fiecărui guvern român, — țin să o spun din nou — a fost ireproșabilă*. Constat cu satisfacție, că în timpul mai nou, *atât în presa din Ungaria, cât și în cea din România, s'a introdus un ton mai conciliant. Și îmi place a crede, că dispozițiile acestea vor fi menținute de ambele părți, lucru care, de sine înțeles, va fi numai spre ușurarea sarcinii cercurilor oficiale*...”

Cu alte cuvinte, nu zugrăviți, domnilor, cai verzi pe pereți, de cari apoi singuri vă speriați, ci luați un ton mai conciliant față de România, și nu-mi îngreunați mie poziția, cu scornituri scoase din fantazia proprie... Și ce au făcut cei trei eroi, cari au cerut măsuri în contra iredentismului român? Au luat răspunsul ministrului de externe cu plăcere la cunoștință! Au rămas deci blamați. În jos însă sigur că se vor bate în piept și se vor lăuda, că au mântuit patria de primejdie. Căci e așa de ușor să salvezi patria, atunci când nime nu o atacă!...

Maiestatea Sa în Budapesta

Maiestatea Sa, Împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I., a sosit Mercuri după amiază la orele 5 și un sfert în Budapesta. La gară i-a făcut primire oficială primarul și șeful de poliție al capitalei, iar pe drum, până la palatul regal din Buda, mulțimea de pe străde a acclamat viu pe Maiestatea Sa și i-a făcut ovățiuni. În Buda, la intrare în palatul regal, a primit pe Maiestatea Sa Arhiducele Iosif cu soția sa Augusta.

Delegațiunea ungară. În delegațiunea ungară ministrul de război a arătat într'un lung expozeu necesitatea reorganizării armatei austro-ungare, pe baza serviciului de doi ani și cu sporirea numărului de recruți. Reorganizarea are să se facă în 4—5 ani. Cheltueile reclamate de această reorganizare sunt în să enorme.

Din parlament. Încă tot nu s'a terminat discuția în dietă asupra proiectului de lege despre prelungirea privilegiului pe seama băncii austro-ungare, dar mult nu va mai dura, pentru că opoziția e cam obosită. Joi a luat cuvântul și fostul ministru în guvernul coaliției, contele *Andrássy*, care s'a pronunțat categoric pentru menținerea băncii comune austro-ungare.

Cugetări

asupra chestiunii reuniri bisericilor.

— Articolul prințului Max. —

(Urmare).

Mai ales din veacul al nouălea, constituția bisericească s'a schimbat cu totul în occident. Biserica devine monarhie absolută și se aseamăna unui stat înmărmărit în provincii. Episcopul Romei devine superiorul nemijlocit al tuturor episcopilor. Toate afacerile bisericești trebuia să fie regulate la Rome. Legile dictate aci, devenira regulă de conduită pentru toate bisericile. Sistemul acesta și-a luat originea în parte din decretalele pseudo-Isidoriene care au apărut în timpul acesta. Sistemul desigur e bun și folositor în apus¹⁾. El întărește concordia și unitatea obicinuilor. Dar voiau dela început să-l impune bisericii orientale. Și desigur aceasta a fost una din cauzele despărțirii bisericilor.

Câte odată biserica din Constantinopol se pleca cerințelor Romei și se părea că se supune acestui sistem nou, dar totdeauna fără voie. Menținerea acestei intențiuni din partea Romei a făcut unirea cu neputință. Astăzi apusenii s'au obișnuit cu sistemul acesta exercitat peste o mie de ani, se crede chiar că nu s'ar putea fără el și că chiar s'ar fi pierdut ideea că altă dată erau alte împrejurări. Dacă este vorba de antichitatea creștină se reprezintă totdeauna așa, ca și constituția de astăzi. Dacă deci se face vreo unire, totdeauna se caută a se împăca cu sistemul acesta monarhic așa cum este stabilit astăzi.

Lăsându-se la o parte riturile orientale, li supune cu desăvârșire jurisdicției Romei și chiar unei congregațiuni romane. El trebuie să urmeze mai mult după legile curat latine și toată teologia latinilor sub toate raporturile. În realitate ei sunt latini îmbrăcați oriental (câte odată nici chiar în haine orientale) și cu rugăciuni orientale, dar nu mai sunt reprezentanți adevărați ai bisericii orientale. Sunt o contrazicere vie a toată istoria bisericească a anticității și a orientului.

Dacă există această uniți în loc e a înainta chestia unirii în general, servete mai mult a o înărzia. Căci orientului vizându-l, pot să zică: Iată ce ne așteaptă în cazul când am primi unirea cu Roma. Am înțeta de a fi orientali și am deveni Latini. Demnitatea bisericii noastre ar fi înjosită; ea ar deveni slujnică în loc de a fi doamnă. Această poziție ce se dă orientului uniți, va rămă chiar și raporturile lor cu catolicii, cari li consideră pe jumătate catolici și jumătate nu.

Nu zic aceasta ca-si cum n'ași iubi pe uniți; din potrivă mă interesez mult de soarta lor și luoz pentru ei. Dar aceea ce vreau eu să zic, este că am dori să i vedem anți în chip mai perfect și care să corespundă mai bine demnității bisericii orientale.

Uniții, pe cari i-am câștigat, desigur trebuie conservați.

Dar spre a atrage în adevăr biserica orientală, trebuie urmat un sistem cu totul deosebit de acela ce s'a urmat până acum. Biserica orientală trebuie să rămă ceea ce este. Ea nu-și poate schimba caracterul. Cuvântul unire nu va să zică că o parte să fie cu totul schimbată ca să fie asemenea celeilalte; dar cuvântul acesta înseamnă două lucruri, cari rămă ceea ce sunt și nu caută decât relații între olaltă. Este o părere cu totul nedreaptă și contrazicătoare istoriei, de a considera biserica orientală ca o facțiune, o provincie a bisericii romane, de care s'a despărțit.

¹⁾ Dacă el înseamnă o schimbare totală, o răsturnare a organizației vechi bisericești, atunci acest sistem monarhic în biserică, unul care este contrar voinții lui Cristos, nu poate fi bun și folositor. Unitatea bisericii lui Cristos este o unitate susținută prin puterea dăului creștin, iar nu prin organizații monarhice absolutiste.

S'ar putea zice aceasta de protestanții apuseni, cari odinioară făceau parte din biserica latină, dar nici decum de orientali. Biserica orientală trebuie să rămă absolut independentă și să se guverneze de sine cum face astăzi și cum a fost dela începutul creștinismului. Relațiile ei cu Roma ar trebui să fie astfel, cum erau în antichitatea creștină înainte de desărțire. Biserica orientală de sigur va trebui să recunoască pontificelui roman drepturile ce le-au avut și pe care le-au exercitat în periodul acela. Va primi aceste deciziuni în afacerile mari care privesc toată creștinătatea²⁾. Prin aceea primăția va fi ocrotită și unirea va fi în acelaș timp un fapt și ru numai un nume. Dacă Roma s'ar putea a se hotără să primească ideea aceasta, unirea ar fi posibilă. Câtă vreme se va tinde a se supune orientali sistemului ecleziastic actual, orice încercare de unire va fi zadarnică. Ar trebui jertfe, ca să se obție unirea; ar trebui să renunțăm la unele tradiții ce există de secole. Dar o lucrare așa de mare, cum este împăcarea creștinătății, nu merită să i se facă orice jertfă trebuincioasă? Câtă cinste pentru papalitate, dacă va face vreodată acest act de abnegație și de jertfă pentru binele public și cauza creștină. Atunci vor începe a crede în orient, că Roma nu este interesată și că este sincră dorința ei de unire. Până acum s'a crezut, că nu se urmărește un scop creștin, ci ambiția, dorința de stăpânire. Dacă Roma supune pe orientali regimului actual în vigoare, ar trage de aici foloase? Puterea sa devine foarte mare, pentru că se înfățișază ca stăpâna lumii. Prestigiu este îndoit, și chiar bani mulți va câpăta din pricina atător apeluri, cereri de dispense etc. S'ar putea zice, că lucrează așa din egoism. Dacă episcopii din orient trebuie să-și procure o recunoaștere a Romei, plătimind mie de franci pentru o bulă de preconizare, cum trebuie să facă cei din occident, în zadar li se va zice că s'au schimbat pozițiunea lor pentru mântuirea sufletelor. Dacă din contră Roma se hotărăște a restabili față de orient starea veche de lucruri, nu va primi nici un b-n, nu va putea să se considere ca doamnă a acestor țări, ci va fi câștigat un mare prestigiu real de o valoare neprețuită. Nimeni nu s'ar putea să atace intențiunile ei; ar fi umnat ca soarele, că nu caută decât lucrul lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor.

Ar rămă partea cea mai grea a chestiunii: regularea diferințelor dogmatice, care există de veacuri între cele două biserici, cum să resolvim problema aceasta cu adevărat foarte grea? Poate să fie unire, când este deosebire de dogmă? Nu este oare absolut necesar, sau ca biserica latină să renunțe la dogmele, care au fost desvolate sau definite mai tâziu și care nu erau încă învățate în anticuitatea creștină, sau ca biserica răsăriteană să primească toate aceste definițiuni ale apusului? Oare poate să fie o adevărată unire sau dragoste între biserici, dacă nu este înțelge-e asupra acestor lucruri dămnezești? Evident că nu.

Unitatea bisericească a presupus totdeauna unitatea credinței. Dar este de crezut, ca una din cele două biserici să renunțe la învățătura sa? De sigur biserica orientală ortodoxă nu va face aceasta. Ea a păstrat neatinse toate dogmele, așa cum au fost învățate de toți membrii bisericii catolice în anticuitatea creștină. Ea nu va primi cu ușurință definițiile emenate dela biserica apusună fără conflictarea sa. Căci ceea ce a semnat la Florența era contra voinței sale; ea era mișcă de înmărmărări. Cum s'ar putea crede, că biserica orientală ar mărturisi pierderea sfântului Duh dela Fiul, pentru că ea se ține de textul verbal al evangheliei, de învățătura sfinților părinți ai bisericii, de sinodul ecumenic

²⁾ Dar numai deciziunile sinoadelor ecumenice sunt valabile pentru întreagă creștinătatea. Papa n'a avut și nu are dreptul de a da deciziuni pentru toată creștinătatea.

din Constantinopole, de simbolul comun al credinței, care toate vorbeau de purcederea din Tatăl? Asemenea și cu alte multe puncte dogmatice, care ne mai despart. Iar biserica latină putea-va renunța la acele definițiuni din timpurile mai nouă asupra purcederii sf. Duh, asupra purgatorului etc.? Nici nu este de gândit la acestea, pentru că ea susține, că acestea sunt desvoltări și precizii ale doctrinei vechi.¹⁾ Dar oare drept este, ca să impune surorii sale din orient vederile sale, cum a făcut la Lion și la Florența? Nu, nici de cum, căci prin aceasta s'ar susținea ipocrizia, făcând pe oameni să mărturisească lucruri care lor li se par false. Dar ce-i de făcut? Incurăcătura nu este oare mai mare? S'au disputat de veacuri întregi în jurul acestor puncte dogmatice și niciodată nu s'a făcut măcar un pas înainte. Socotim că fiecare din cele două biserici pare justificată; nici una, nici alta nu poate fi învinovățită de erezie. Ce rămâne alta, decât să se găsească o învoială.

Ar trebui să se poată dovedi, că nu este între ele cel puțin în unele privințe, nici o deosebire de credință, ci numai formule teologice.²⁾

Atunci unirea ar fi posibilă, și fiecare din cele două biserici ar putea să-și păstreze modul său de a învăța și a mărturisi adevărul, fără ca una să impune alteia sistemul său dogmatic. Ar fi deci de datorita bisericii apusene a dovedi bisericii răsăritene, că definițiunile sale sunt numai niște concluzii trase din premisele cunoscute în anticritica creștină. (?) Biserica orientală va recunoaște părerea ca bună și legitimă, fără să se oblige a predica ea însăși toate dogmele acestea și așa, vor fi în pace una cu alta fără să se învinovătească între ele.

Ereticii, care învățau doctrine false, nu trebuie să fie îngăduiți în comuniunea bisericească. Pentru ce n'ar fi cu putință să fie cineva în biserică, care să nu creadă greșit, și care să nu mărturisească tot ceea ce biserica apusă învăța acum?

Sfinții din secolele prime au fost fără îndoială membri ai bisericii catolice și chiar podoabele sale cele mai frumoase, și totuși ei n'au mărturisit că sfântul Duh purcede dela Fiul, că este un purgatoriu, că sfânta Fecioară s'a zămislit fără păcat, etc. Ei bine, biserica orientală se afla tot în aceeași situație. Ea n'a luat parte la desvoltarea acestor doctrinale de apus, care i-a rămas străine, ea se afla în imposibilitate de a recunoaște toate acestea. Să rămâne dar în poziția pe care o ocupau sfinții din primele veacuri; să i se permită a se măntui, mărturisind ceea ce au mărturisit martirii și părinții bisericii. Acesteosebiri teologice nu trebuie să împiedece unirea.

Mai bine ar trebui să se zică: nu este vorba de a restabili sau de a crea o unire care nu există, ci trebuie a da o expresiune mai vie aceleia ce totdeauna a existat și care nici odată nu s'a pierdut cu totul.

S'ar putea foarte bine zice: orientul și occidentul nici odinioară n'au fost despărțiți cu totul între ele, au fost numai neînțelegeri, vrăjmășii și răceală regretabilă; dar legătura trebuie să fie mai tare, și relațiunile trebuie să fie exterioare și vizibile, nu numai invizibile. Ar fi deci unitate de credință și totodată neînțelegeri asupra unor puncte, care de câtră unii ar fi învățate, oare cum, implicit, adică într-o altă într-o altă sunt în mare parte cuprinse în vechia doctrină, iar de alții explicit.

Dacă mai târziu va fi vre-o dată un sinod ecumenic și liber al creștinătății întregi, unde chiar orientali, fără să fie constrânși prin presiune morală, s'ar încredința bine de adevărul învățăturilor apusene și le-ar primi formal, atunci și ea ar putea să predice anume și să vestească aceste adevăruri, ceea ce va fi cu atât mai bine. Iată sensul în care înțeleg eu cuvântul unire. Trebuie să fie în toate privințele ceva liber, nu o violare a conștiințelor. Dacă vorbesc și scriu despre unire, voiesc să se înțeleagă așa. Nu vreau să înșel nici pe latini, nici pe orientali, făcându-i să creadă că înțeleg altceva sub concepția aceasta. Părerea aceasta poate să fie în contradicție cu multe pe care le-am scris și vorbit mai înainte. Dar cu cât se studiază această chestiune, cu atât se schimbă părerea. (Va urma).

¹⁾ Dar de fapt nu sunt decât doctrine create arbitrar. Biserica veche n'a învățat, că Duhul sf. purcede și dela Fiul, iar dacă biserica latină învăța aceasta, ea n'a desvoltat numai ceea ce a învățat biserica veche, ci a introdus o învățătură nouă.

²⁾ Numai adevărul poate uni bisericile, ori ce altă reunire ar fi iluzorie.

Conferențele învățătoarești.

Organizarea economică a poporului și activitatea socială a învățătorului.

De Vasile Oniciu, învățător în Buninginea. (Fine.)

Trebuie să cunoaștem lipsele comunei, trebuie să cunoaștem și mijloacele pe care avem să le folosim.

Mulți strică tot lucrul, cu aceea că îndată aduc pe tapet jertfa materială. Și nu e de mirat, că în împrejurările de acum se spărie poporul de astfel de jertfe. Cu atâtea feluri de dări și apăsări, că de jertfe nici să audă nu voeste. Numai bani să nu ceri dela popor. Pentru că mai bucuros se lasă de toate, numai să nu trebuiască să plătească. Iar dacă voim ca însoțirea să fie solidă, trebuie să o punem pe baze reale, și nu-i iertat să ne prea încredem în primele promisiuni.

În interesul reușitei deocă negreșit trebuie cerut sprijinul băncilor noastre, cari în urma hotărârii îmbucurătoare ce s'a adus în adunarea generală a „Solidarității” ținută în Brașov în anul trecut, au datorita de a sprijini înființarea de tovărășii sâsești.

Iată cum sună această hotărâre:

„Să se invite toate băncile asociate în „Solidaritatea” ca în cercul lor de lucrare, să dea sprijinul moral și material pentru înființarea de însoțiri, îndeosebi pentru însoțiri chemate să ușureze și să desăvârșescă mijloacele de producțiune și circulațiune a avutului poporului nostru!”

În acest scop băncile asociate se invită, ca acolo, unde însoțirea e cu putință și folositoare, să stăruiască cu cuvântul și cu fapta, ca să se înființeze însoțirile recerate de trebuințele și împrejurările date! Tot asemenea le invită să supravegheze însoțirile înființate cu ajutorul lor, ca lucrarea acelor să fie corectă și folositoare, iar despre însoțirile înființate și supravegheate să dea seamă în fiecare an direcțiunii „Solidarității”.

Totodată adunarea generală hotărăște, să se oblige și revizorii experți, ca cu prilejul revizuirilor ce le fac să cerceteze, într-o câtă ajută băncile asociate lucrarea pentru înființarea de însoțiri, și despre aceasta să facă raport deosebit direcțiunii „Solidarității”.

În urmă adunarea generală vestește, că de astfel lucrarea pentru înființarea de însoțiri, este în toate privințe liberă.”

Asemenea și „Asociațiunea” cunoscând binefăcerea ce există în însoțiri — pe baza unei hotărâri aduse într-o adunare generală a sa încă în anii trecuți — a numit un conferențiar agronomic, care să umble din departământ în departământ cu scopul de a ține tot felul de prelegeri economice, făcând propovăduire și pentru înființarea de instituțiuni economice și dând informațiuni privitor la procurarea de semințe, de unelte și mașini agricole, de animale de prăsilă și altele. Conferențiarul agronomic e dl. A. Cosciuc.

În urma astorfel de hotărâri, cari ne cauzează mare bucurie, putem cu toată încrederea porni la muncă, cerând fără sfială și cu toată încrederea sprijinul moral și material și al băncilor.

Vorbind de prelegerile ce voim să le ținem, apoi trebuie să fim cu grijă, la început să nu fie prea sbuciuitoare.

Pe neobservate trebuie să ne apucăm de vindecarea ranei. Ca un medic expert, al cărui bolnav numai atunci vede ouțul, când deja a tăiat. Așa și noi.

Prelegerea să nu fie prea lungă, obiectul prelegerii să fie din viața țărănilor, și să vorbim pe înțelesul poporului. Trebuie apoi să o ținem la timp potrivit. O prelegere despre altoirea pomilor nu o vom ține prin lunie, ori ianuarie. Iar o prelegere despre prăsierea pădureților din sâmburi, asemenea nu o vom ține iarna, ci toamnă, când se culeg merele și se piasează d. e. pentru facerea de oțet, și când deci sâmburii necesari ne stau la dispoziție.

Asemenea nu vom vorbi despre sâmburii plantelor de nutreț pe la Crăciun, ori pe la Sân-Petru; ci prelegererea o vom ține cam la finea lui Februarie ori la începutul lui Martie, căci în urma prelegerii oamenii însuflețiți fiind se vor învoi a se însoți și a face o comandă de semințe în comun, venindu-le în acest chip și cu un preț mai ieftin.

A ne întoarce în mijlocul poporului stând de vorbă, dând eventual și povești de lipsă cui li trebuie, nu e lucru dejositor, ci dincontră frumos.

Cum poate educa poporul celce nu cunoaște poporul? Dacă modul de viață, greșeliile, necazurile și bucuriile aceluia nu le cunoaște?

De astfel de experiențe un învățător așa lipsă mare are, ca un pictor de vopseli.

Activitatea sa socială pentru organizarea economică a poporului, e bine să o înceapă fiecare învățător întâi cu formarea de însoțiri pentru abonatul de gazete, așa numite „reuniuni de cetire”, sau altfel zis casine, cu un număr mai mic de membri, cari se însoțesc și fiecare plătește o anumită sumă de bani, să zicem pe lună 40—50 fieteri. Ca în mod comun să primească diferite foi. Ca local pentru astfel de casine poate servi și școala.

De aceea zic că ar fi bine, ca învățătorul — pentru îndeplinirea datorinței sale sociale — să înceapă pe sate formarea de tovărășii cu astfel de casine, pentru că acestea se pot forma mai ușor, și pentru că prin convenirea mai adeseori la olaltă, oamenii încep a se obișnui la însoțire; începe a înțelege binefăcerea ce există într-aceea.

La astfel de conveniri apoi nu numai că prin aceea că citesc gazete se cultivă, ci în casină își spun ideile asupra diferitelor experiențe făcute în economia lor, iar acolo noi învățătorii datorința noastră socială ne o vom împlini prin aceea, că le vom ține prelegeri, instruindu-i cum trebuie a-și conduce economia lor, ca mai multe venite să le aducă, și discutând tot odată despre toate trebile, ce privesc interesele pentru înaintarea și desvoltarea comunei.

În astfel de casine va folosi învățătorul prilejul de a arăta și folosul ce zace în industria de casă. Mai ales pentru ca poporul în timpul când nu prea e ocupat, cu deosebire iarna, să știe pregăti însuși cele de lipsă pentru casă și pentru economie. La aceasta e însă a se ține cont de materialul ce se află în comună, din care apoi să pregătească cele de lipsă. Spre acest scop trebuie cerut în mod comun dela ministrul de agricultură un instructor, care se va trimite gratuit spre a ține cursuri. Și anume, în ținuturi muntoase cu păduri se va cere un instructor care să vorbească despre pregătirea de diferite unelte economice, ca vase de oală, donțe, ciubere, troace, pregătirea de cără, respective pregătirea părților din cari e compus carul, pregătirea de juguri, pluguri, soări, vâlăe, greble, toporăști de coasă, linguri de lemn etc. În altă comună se va cere instructor pentru împletitul paelor, și așa mai departe.

În astfel de casine vom aduce în discuție felurile însoțirilor, avantajele ce le are cineva prin însoțire; fie însoțire de credit, fie pentru procurarea celor de lipsă în comun. Vom aduce pe tapet, se înțelege, formarea astorfel de tovărășii, după cum cer trebuințele satului.

Trebuie să ne clarificăm oamenii, că dacă poporul românesc ar ține la olaltă însoțindu-se, atunci întreaga stare de lucruri ia altă față, și nu țărănu va alerga după cumpărător întrebându-l, cât îi dă, ci cumpărătorul va umbla după țărani, cu respect întrebând cât cere? Atunci scapă și bietul popor din poziția grea în care se află.

Cu drept cuvânt putem zice, că astfel de reuniuni de cetire e o casină a oamenilor săteni, unde își schimbă ideile, e teatru unde se distrag, e cultivarea proprie unde își arată experiențele; academia populară, unde privitor la întrebările referitoare la societate câștigă lămuririle de trebuință.

Aici îi vom îndemna, ca să-și dea copiii o deosebire la școli de specialitate economică, ca apoi când vor ajunge în viață, să-și știe lucra pământul în mod rațional.

Aceste reuniuni de cetire, sau casine, ar fi intrarea sau drumul, care duce la înființarea celorlalte tovărășii. Cu ocaziunea întrunirilor în astfel de casine, apoi în urma deselor clarificări ce le va face învățătorul, și prin împrietenirea membrilor casinei cu ideea de tovărășie, se va pune mai curând baze înființării de tovărășii sau de credit, sau de consum, de valorisare, de procurarea de mașini și unelte, de semințe prin însoțire și altele.

Se înțelege, că fiind vorba mai ales de sate și având lucru cu oameni neorientați în ale însoțirilor, nu trebuie să ne pripim cu începerea acestora, ci când începem, deja oamenii să fie deplin lămurii, să priceapă deplin folosul însoțirilor, și atunci fie vorba și de jertfe materiale, nu se vor retrage și isbânda va fi sigură.

Activitatea socială a învățătorului deci nu se oprește aici. Pregătit fiind terenul, adică poporul, activitatea noastră va fi a conlucra la înființarea de tovărășii mai departe.

Trebuie îndeosebi să accentuez, că pentru a pregăti poporul pentru formarea de tovărășii în toată regula prin statate, — la început e de tot recomandat formarea de tovărășii ocazionale,

unde dupăcum am spus, nu se recer statute.

Fiecare va conlucra la înființarea astorfel de tovărășii, cari sunt necesare trebuințelor locuitorilor din comună. Și anume: învățătorul, care funcționează într-o comună, unde locuitorii se ocupă îndeosebi cu cultura pomilor, va conlucra la înființarea unei tovărășii de valorisarea poamelor; în comuna unde locuitorii se ocupă cu cultivarea bucatelor va forma magazin de bucate; unde se cultivă vița de vie, va forma tovărășie de valorisarea vinului; unde e lipsă de procurarea de mașini și unelte agricole va conlucra pentru procurarea acelor în mod comun, formând o tovărășie ocațională. Dacă în comună ar fi vre-o moșie mai mare de arândat, sau de vândut, — până a nu piea ea în mâni străine va conlucra la înființarea unei tovărășii ocazionale de arândat sau de cumpărat moșia ș. a.

Nu va lăsa pierdut nici un prilej, prin care ar putea contribui la bunăstarea locuitorilor comunei sale.

M'am năzuit a arăta, în ce consistă organizarea economică a poporului și în legătură cu aceasta care e activitatea socială a învățătorului, cu nădejdea că luând în vedere împrejurările din comuna proprie, să ne pregătim fiecare la o nouă muncă, începând o mișcare însuflețită și pe acest teren.

Pentru a-și putea îndeplini învățătorul în privința aceasta pe deplin activitatea socială, apoi e neapărat de lipsă, ca să fie toți introduși și în chestia organizării poporului.

De aceea zic, că toate instituțiile noastre culturale și economice ar trebui să pună la cale ținerea de cursuri pentru preoți și învățători, în cari să se propună importanța și modalitatea înființării diferitelor însoțiri, dând în aceste cursuri îndrumări pentru ținerea conferențelor economice și propunându-se și cunoștințele cele mai neapărat de lipsă din contabilitate.

Asemenea e necesară ținerea de astfel de cursuri și elevilor din anul ultim din seminar, unde ar fi de folos dacă s'ar propune și Sociologia ca studiu ordinar.

Făcându-se acestea, putem fi siguri că organizarea economică a poporului va înainta o pași repezi.

Iar dacă cineva voeste să știe toate despre tovărășii și să aibă știință despre toate mișcările pentru întovărășiri, acela nu numai că trebuie să citească cărți, ci să aboneze și astfel de gazete, cari se ocupă cu acestea.

De încheiere în genere zic, că ar trebui să se manifeste din partea tuturor o mișcare mai vie în direcția aceasta, cu atât mai vârtos, că dacă întreg poporul va fi organizat economic, n'avem să ne temem că cei ușor crezători vor fi duși pe căi rătăcite.

Numai ael popor e puternic, numai ael popor își poate manifesta convingerile fără frică, — lucrând spre binele patriei, care materializește e bine situat și nu depinde dela nimeni.

Iar pentru a putea ajunge poporul la așa ceva, trebuie ca preotul și învățătorul pe deplin să-și împlinescă în privința aceasta chemarea, contribuind amândoi la lucrarea la organizarea economică a poporului nostru. Astfel organizat va deveni apoi un popor cu viitor. Căci: „Unde-i unul nu-i putere... Unde-s doi, puterea crește”...

Din Bucovina.

Două conferențe la Cernăuți.

„Societatea pentru cultura și literatura poporului din Bucovina” a aflat de bine să cheame pe mai mulți bărbați însemnați din România, ca să țină conferențe în diferite părți. A și avut rezultat dorit, căci în 4 Febr. n. a sosit profesorul dela universitatea din București, Dr. Vasile Pârvan, care ținu prima conferență.

A vorbit despre „Granițe politice și granițe culturale în Europa sud-vestică. Întrărirea lor între ele și asupra vieții suflătești a poporului”.

Un extras al conferinței ar fi următorul: Granița e o fițiune legală (gr. politică) sau e o zonă pustie și neutră suflătești (gr. culturală). Granița culturală nu e de fel identică cu granița națională. Prima poate fi mai cuprinzătoare ori mai mărginită decât a doua, după cum geniul creator al națiunii iradiază mai departe și mai aproape de propriul ei focar.

— Trezere în revistă comparativă a granițelor politice și culturale din Europa sud-vestică, granițele dintre popoarele balcanice, granițele dintre popoarele dela Dunărea de jos și de mijloc, granițele ger-

mano-slave din Austria. Antinomia dintre granițele politice și cele culturale în Europa sud-estică. Înfruntarea reciprocă dintre granițele politice și cele culturale: chestia macedonească, chestia pan-sârbească, chestia daco-română, chestia pangermană, chestia pan-slavică din nord. Înfruntarea celor două feluri de granițe asupra vieții sufletești a popoarelor, alte fenomene din viața Slavilor sudici, a Maghiarilor, a Românilor, a Slavilor nordici, a Germanilor din „Imperiul de Răsărit”. Cu acestea se încheie prima conferință.

A doua conferință s-a ținut Duminică, în 5 I. c. Cu aceste ocazii tot dl prof. Păvan a vorbit despre: „Tradiția politică și tradiția națională în viața actuală a poporului din sud-estul Europei”.

„Tradiția” e un compromis între legea inerției universale și între tendința creatoare a genului omenesc în mișcare. — Tradiția politică e rezultatul adaptării la un mediu dat. — Tradiția națională e suma practicilor spirituale, observate cu sfîințenie din tată în fiu, ca un fel de legi mistice religioase, dela respectarea oștărilor atîrnă înă și viața neamului. Conflictul între tradiția politică reformatoare și cea națională conservatoare a felului specific al unei națiuni. — Caracterizare mai de aproape — comparativă — a tradiției politice deoparte și a celei naționale de alte, în acțiunea lor asupra sufletului popoarelor. De relevant în special utilitarismul uneia și idealismul celeilalte. — Exemplificarea teoriei prin viața actuală a popoarelor din sud-estul Europei: cele două tradiții la Slavii de sud, la Grecii la Turci, la Maghiari, la Români, la Germani, la Slavii de nord, la Evrei. — Identificarea tradiției politice cu cea națională la anumite popoare, politica naționalistă a diferitelor state. Revoluții suferite produse de această schimbare în secolul al XIX-lea: șovinismul și imperialismul, luptele naționale din sud-estul Europei și justificarea lor, nu numai prin tradiția națională, ci prin tradiția politică (special interpretată astfel în izvoarele istorice) a diferitelor popoare respective. — Influența celor două tradiții asupra culturii creatoare și a culturii vegetative a națiunilor și a statelor.

Ambele conferințe au fost cercetate de număros public, fiind în amândouă serile sala plină. Vedem, că „Societatea pentru cultura română din Bucovina” își cunoaște menirea. Mulțămim tînarului profesor Dr. Păvan, care chemat fiind a și venit. De-a bunul Dumnezeu mulți ani, ca să poată jertfi încă mult pe altarul națiunii sale.

Raportor.

O rectificare.

În broșura dlui Simeon Popescu: „Ortodoxia și naționalitatea română” (București 1910) s'a strecurat la pag. 22 o afirmațiune, care nu corespunde adevărului istoric, în următoarele alineate:

„Abia la 1884, precum se știe, la cererea pe sub mână a mitropolitului Miron, guvernul unguresc a hotărât, ca așa numitul „ajutor împărătesc, dobândit de Șaguna pentru preoțimea sârboasă și binemeritată să nu se mai împartă între preoți prin consistorii, ci prin organele statului, cu adăul ca și mitropolitului să se facă parte de câte 4000 fl. anual „pentru susținerea vizii sale”.

„Planul era vădit: atîrnarea preoților, demoralizarea lor.

„Singură preoțimea din protopresbiteratul Sibiului a refuzat acest ajutor, și cătă vreme protopopul de atunci s'a aflat în fruntea ei, nici un preot din acel protopopiat nu s'a înjosit să primească din mîna organelor statului acel ajutor, care în ochii preoților era: *bani lui Iuda vânzătorul*”.

Până aci dl S. Popescu. Afirmațiunea caprinsă în ultimul alineat reclamă însă o rectificare. Nu corespunde adevărului, că „singură preoțimea din protopresbiteratul Sibiului ar fi refuzat la 1884, *bani lui Iuda vânzătorul*”. Cercetînd actele din anul respectiv, cari se păstrează în arhiva protopopiatului Săliște, am aflat că și preoțimea din acest protopopiat a avut atunci o atitudine frumoasă și plină de demnitate.

Aflu de potrivit a publica în întregime cuprinsul energicului protest redactat la 11 Iunie 1884 de preoțimea din cercul Săliște, în frunte cu protopopul Dr. Nicolae Maieru:

Rezoluțiune.

„Subscriși preoți gr. or. ai tractului Săliștei, avînd cunoștință de emisii dlui Ministru reg. ung. de culte și instrucțiune din 18 Ianuarie a. c. nr. 77., prin care se decretă, că în viitor „ajutorul împărătesc” merit pentru preoți lipsiți și binemeritați din Arhidieceasa gr. or. română a Transilvaniei să nu se mai împartă ca până acum prin Arhiepiscopul și Consistoriul nostru, ci directe prin dl Ministru,

s'au întrunit la datul mai jos însemnat în conferință și considerînd, că prin citatul emis ministerial:

a) se alterează rezoluțiunea majestății de dto Laxenburg 29 Maiu st. v. anul 1861 ca privire la modul de împărțire al ajutorului împărătesc;

b) se atacă autonomia bisericii noastre garantată prin legi sancționate și s'a vătămă vaza Arhiepiscopului și a organelor bisericești superioare;

c) se slăbește disciplina în cler, și prin amestecul organelor administrative se face cu neputință premiarea adevăratelor merite câștigate de preoți pe terenul cultural și moral;

d) considerînd în fine, că sinodul nostru arhidieceșan, ca reprezentanță legală a bisericii gr. or. române din Ardeal a decis în sesiunea anului curent că, la caz când toți pașii, ce se vor face la înaltul regim și la Majestatea Sa împăratul și regele, ar rămănea fără rezultat dorit, Arhidieceasa gr. or. română a Transilvaniei renunță la acel „ajutor împărătesc” — dau în mod sărbătoresc și unanim următoarea

Declarațiune:

1. Preoțimea din protopresbiteratul gr. or. al Săliștei votează încredere și recunoștință Sinodului Arhidieceșan pentru concludul adus în chestiunea ajutorului împărătesc, merit pentru preoți gr. or. sârmani și binemeritați din Arhidieceasa Transilvaniei, aderează la acest conclud și, prin urmare

2. La caz, când acel ajutor nu s'ar da pe baza dispozițiilor primitive din anul 1861, ci înaltul regim ar insista pe lângă condițiunile umilitoare cuprinsă în emisul dlui Ministru reg. ung. de culte: preoțimea subsemnată renunță la acel ajutor și condamnă pe fiecare preot român gr. or. care în asemenea condițiuni umilitoare s'ar înjosii a-l primi.

Săliște în 11 Iunie 1884. —

Dr. Nicolae Maieru m. p., protopresbiter. Ioachim Munteanu m. p., paroh. Const. Bulla m. p., capelan. Ioan Popa m. p., capelan. Nicolae Aleman m. p., paroh gr. or. Ioan Bailla m. p., Oprea Borzea m. p., Petru Iuga m. p., paroh. Ioan Iosoff m. p., Ioan Huzi m. p., A. Predovici m. p., Nicolae Isacu m. p., Alexandru Borzea m. p., capelan. Ioan Alămorean de Alămor m. p., Dimitru Tarcea m. p., Nicolae Răchitan m. p., Ioan Patos m. p., paroh. Săcel Iacob Popoviciu m. p., Daniil Marcu m. p., Dimitrie Iosof m. p.

Asemenea proteste și declarațiuni probabil vor mai fi redactate și preoții din alte protopopiate și cred, că ele se vor putea găsi în arhivele protopopești respective. Căci preoțimea noastră, spre cinstea ei fie zis, a știut totdeauna să-și apere independența, și să respingă „banii lui Iuda vânzătorul”, când aceștia i se ofereau cu scopuri ascunse de a-i periclită demnitatea.

Dr. I. Lupăș.

NOUTĂȚI.

† Virgil Thomici, fruntaș român în comitatul Caraș Severin, fost asesor la soțul orfanal comitatens din Lugoj, membru în reprezentanța comunală și municipală, deputat la sinodul din Caransebeș și Arad, a decedat luni în Lugoj, unde fusese adus dela moșia sa din Telea. A fost înmormântat Mercuri, cu onorurile cuvenite. Fie i țărâna ușoară!

Contribuiri pentru „Muzeul școlar”. Pentru înființarea muzeului școlar au mai intrat la direcțiunea seminarei „Adreian” oferte în bani dela: George Borzea par. în Coveș 2 cor., Ștefan Anca par. în Almasul mare 2 cor. 10 fl. și dela Avram Sărb, inv. în Cămpeni 3 cor.

O nouă broșură. Scotos Viator a publicat de curînd o nouă broșură privitoare la sistemul electoral din Ungaria. Broșura, scrisă în limba engleză, poartă titlul: „Corupțiune și reforma în Ungaria, studiu asupra obiceiurilor electorale”. Încă n'am primit broșura aceasta.

Recensămînt. Iată numărul locuitorilor în câteva comune frunțose ale comitatului nostru: Săbășul sases 8091 (în 1900 au fost 7754). Rășinar 5786 (5406). Poiana 4198 (3951), Avrîg 3490 (3190), Săliște 3462 (3566), Gurău 2704 (2564), Poștea 2613 (2515), Apoldul de jos 2295 (2465), Ludoșu mare 2251 (2007), Sada 2142 (1892), Pianul de sus 2084 (2144), Miercurea 2048 (2003). În urma emigrării în România și America, numărul poporului a scăzut în 25 din 88 comune ale comitatului Sibiului, iar în altele sporul este redus din același motiv.

Candidat de deputat. În cercul electoral al Cisnădiei a fost candidat ca deputat la dietă domnul *Gustav Reissenberger*, fost vicecomite al comitatului Sibiului. Alegerea se face în 16 Februarie n.

Comunicație de automobil se va introduce între orașele: Oradea-mare, Baia-Vaslui, asemenea și între Ciucea, Șmleu și Zălau.

Conferințele Asociațiunii. Duminică în 12 Februarie n., în sala festivă a Muzeului Asociațiunii L. J. Andrei Șaguna din loc a Banilor Tâmpieri va avea loc o serată artistică cu următorul program: 1. Cuvînt de deschidere de Dr. Dionisie Moldovan. 2. Sămbătă seara (când bea) tablou viu. 3. Sămbătă seara (când nu bea) tablou viu. 4. Cuvîntare festivă de G. Șerba. 5. Dramul spre tîrî. piesă în 2 acte de V. R. seel, trad. de G. Șerba. Prețurile de intrare: loc I portieră K 1.50 locul al II-lea portieră: 1 cor. locul al III-lea, portieră: 60 bani. — Balcon I: 2 cor. Balcon II: 1 cor., loc de stat: 40 bani. Începutul la 5 ore precis.

Reorganizarea armatei engleze. Lordul Roberts a pregătit un nou proiect pentru a reorganiza armata de pe uscat a Angliei. Proiectul acesta se întemeiază iarăși pe obligativitatea militară generală, dar se deosebește de proiectul mai vechiu prin faptul, că serviciul militar va ținea numai un an, și în anumite împrejurări va fi permis ca cel obligat la arme să aibă dreptul de a pune pe altul în locul său.

Rege în academie. Din Roma se vestește, că academia italiană de științe a proclamat președinte de onoare al său pe regele Victor Emmanuel.

Un premiu. O elevă cu numele Eva Einzig a găsit pe strada Andrassy din Budapesta un libel de depuneri, în valoare de 211 mii coroane, pe numele lui Iacob Weiner. Fetița a dus libelul la poliție; ear proprietarul Weiner, un milionar și mare proprietar în provincie, după ce s'a reprimat libelul pierdut, a fost atât de generos, încât a dăruit numitei eleve un premiu de 10 adevărate coroane.

Se duelează copiii. Doi școlari dela gimnaziul din Oedenburg s'au lăsat la ceartă cu prilejul balului studenților. În ziua următoare s'au încercat băieții vitejește; — dar cu toate acestea erau de părere, că „onoarea” nu le este încă deplin reparată: au hotărât prin urmare să se bată în duel. Împrumutînd pe bani câteva săbii, într-o seară pe lună au ieșit în grădina, hotărâți și gata de luptă. Medic n'au lăsat cu sine, pentru că se temeau, că vor fi opriți d'a se bate. Resultatul duelului a fost, că unul dintre școlari a primit o rană mică, dar foarte primejdioasă, produsă de o sabie, care era ruginită. Se crede, că rănitul nu va scăpa cu viață.

La fondul Episcopului Nicolae Popa pentru masa învățăcelilor meșeriași, al Reuniunii sodailor români din Sibiul au mai dăruit: Demetriu Vidrighin și soția sa Hareti n. Pop (M. Oșorheiu) 1 cor., Titu Morariu, paroh (Berghiu) și soția sa Victoria și fetele Dorica și Victoria, 80 bani; Petru Furdul, învățător (Balomir) soția sa Iuliana n. Igna și fetele lor Margareta, 70 bani; Nic. Șorosteneanu învăț. pîntofar, 40 bani și Victor Tordășianu, 10 bani.

Rugare. Onoratele oficii parohiale gr. or. cărora li s'a trimis apeluri împreună cu liste de colecte din partea oficiului parohial gr. or. din Mermzeu-Văleni, tractul Găosigiu, în scopul fondului zidirii unei noi biserici, sunt rugate să binevoiască fără amînire a restitui listele cu ori ce rezultat spre a putea publica darea de seamă. Mermzeu-Văleni, la 20 Ian. 1911. Ioan Stîngu, paroh gr. or. român.

În memoria unui compozitor. Implinindu-se în anul acesta 10 ani dela moartea marelui compozitor Giuseppe Verdi, corul de bărbăți „Hermania” din Sibiul se pregătește pentru a putea prezenta opera *Ada*, una din lucrările cele mai de seamă ale vestitului Verdi. Reprezentația se va da în primăvara acestui an.

Mulțămită. În urma apelului lansat de Teodor Solomon din Copșa mică, aflat în America, orașul Pittsburg, au sosit la adresa subscrisurii 215 cor. pe seama bisericii din Copșa mică, în scopul de a se face strănule în biserica noastră. Atît o cîntăntul, cît și celor ce au binevoit a contribui le eprim mulțămită în numele parohiei mele Copșa mică, K F br. n. 1911. Iacob Terchila, paroh.

Raport. Primim un voluminos raport, în limba maghiară, sub titlul: Raportul pe anul al doilea (1909) al Cassei regni-coare pentru ajutorarea monștorilor bolnavi și asigurare în cazuri de nenorociri. S'a tipărit în Budapesta, 1910.

Locuitorii Sibiului. După naționalitate, conform recensămîntului din 1910, locuitorii Sibiului sunt (între din parenteze arată rezultatul recensămîntului din anul 1900): 16.156 (15.555) germani, 7338 (5959) români; 6023 (4732) unguri; 518 (399) alte naționalități. După confesiune: 5238 (4052) gr. or., 2318 (2079) gr. cat., 12.824 (11.697) interani, 2053 (1707) ref. ort., 6068 (6079) rom. ort., 1183 (923) evrei, 301 de alte confesiuni. Cu totul 30.035 (26.645) de suflete.

Teatru în arenă. Profesorul berlinez Max Reinhardt, condus de ideea îndrăzneată de a reînvia felul jocurilor obicinuite la poporul din Grecia veche, a isbutit să reprezente o tragedie clasică, nu pe scena îngustă a teatrului, ci într'un loc destul de încăpător pentru a putea cuprinde o masă de pînă, atît ea privitori cît și actori. Tragedia reprezentată a fost aleasă din operele celebrului poet Sofocle, și anume Edip Regale. Locul, unde s'a jucat piesa a fost arena circulară a Schumann în Berlin. Publicul enorm, alcătuit din toate păturile sociale, a rămas uimit de impresiunea puternică a tragediei lui Sofocle, întocmită anume pentru această reprezentare de poetul Hugo Hoffmannsthal. După Berlin a urmat orașul München, unde piesa a obținut iarăși un mare succes; îndeosebi tablourile, în care se ivea deodată câteva sute de oameni în arenă, făcînd un efect grandios asupra ascultătorilor. Edip Regele va fi jucat și în alte orașe mari, unde se vor găsi condițiunile priincioase pentru reprezentare.

Petrecere în Abrud. Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudșat și jur împrejur a petrecut Costumată (Port național românesc), ce o va aranja Duminică la 26 Febr. a. c. în hotelul „Detunata” din Abrud. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 4 cor. Sub deursul jocurilor se dau și două tablouri din viața poporului român. Începutul la 8 ore sara. Venitul curat e destinat în favorul Reuniunii.

Teatru.

„Dragoste țigănească”.

— Operetă în 3 acte. —

O nouă dovadă, căt simț pentru romanticism cu reze de lună și muzică sentimentală mai este în sufletul „supraomului” modern, este calea triumfală, care a avut-o noua operetă a compozitorului slovac Lehar, reprezentată în iarna trecută la Viena, iar acum și la noi, pe scena teatrului orașenesc.

Libretul este de interes pentru noi Români, fiind în el prelucrat, mult mai slab de altcum decît în novela de Nataly v. Eschtruth, povestea romantică despre dragostea fetei de boier român, botezată în apa Cernei, pentru un tînar diplăș țigan, Zorica, singura fiică a boierului Dragotin, în ziua logodnei sale cu Ionel Bolescu, se îndrăgostește de Ioska, măiestru pe diplă. Dar bînd un pahar de apă fermecată a Cernei cunoaște în vis nestatornicia iubirii țigănești și deci și desamăgirea ce ar aștepta-o de ar fugi cu Ioska.

Astfel vindecată de „dragoste țigănească” se reîntoarce la Ionel și-și ține logodna, pînăcînd tatăl său, boierul, se logodește cu frumoasa Ilona, de dragul căreia și Românii joacă osărdă și strigă: *éljen*. (În opereta lui Lehar Românii și Maghiarii trăiesc în cea mai bună prietenie). Tot firul poveștii îl petrec jocurile mîneș și ungurești și melodii mai mult slavo-maghiare decît românești, cari dau un farmec deosebit operetei vieneze, din care firește nu lipsește nici melodia legată de vals. Muzica este fără multă originalitate, dar cel puțin a știut Lehar să aleagă melodii frumoase.

Reprezentăția din teatrul orașenesc se poate numi foarte bună. Damele *Kramer* (Zorica), care a cîntat mai ales cîntecele din actul II cu adevărată măiestrie, *Skalska* (Ilona), grațioasă și veselă, *Herold*, (nepoata lui Dragotin) au încântat publicul prin voce și frumusețe lor; iar domni *Strassberg* (Ioska), *Burger*, *Ione*, *Redl* (Dragotin) și-au dat o neursul pentru reușita operetei; numi *Sturm* prea a exagerat cămămarul glăgios din osărdă, de și parea că face ironie.

N.

Astăzi, Vineri, se dă drama „*Glaube und Heimath*”. Sămbătă teatrul e închis. Duminică după amiază la ora 3 începe *Schützenfeste*, sara opera „*Zigeunerliebe*”. Luni drama „*Hüttenbesitzer*”.

„Brădetul”,
instituit de credit și economii, societate pe
acții în Orlat.

Domnii acționari ai institutului
de credit și economii „Brădetul” în
Orlat conform dispozițiilor statutare
să convoacă la o

Adunare generală extraordinară,
care se va ține în Orlat (localul
institutului) *Luni în 27 Februarie st.*
n. 1911 la 9 ore a. m.

Obiectul:

Alegerea unui membru ordinar
în comitetul de supraveghiere, de-
venit vacant prin repausare.

Domnii acționari, cari vor să
participe la adunare să-și depună
acțiunile și eventualele plenipotențe
înainte de adunare, conform sta-
tutelor.

Orlat, în 9 Februarie 1911.

(52) 1—1 **Direcțiunea.**

Nr. 547/1910.

[50] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa
III-a Cănelul de jos, din protopresbiteratul
Deva, să publice din nou concurs cu
termen de 30 de zile dela prima publicare
în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt fasonate în coala B. pentru do-
tațiunea dela stat.

Concurenții au a-și așterne rugărilor, in-
struite conform normelor în vigoare, sub-
semnatului oficiu în termenul deschis, și
a să prezenta în vre-o Duminecă sau sărbă-
toare la biserica din această comună,
spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Deva, 19 Ianuarie v. 1911.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al trac-
tu ui Devei în conțelegere cu comitetul
parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopop gr. or.

Nr. 711/1910.

[53] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învăță-
toare dela școala confesională din comuna
Brad, protopresbiteratul Zarandului, se pu-
blică concurs cu termen de 15 zile dela prima
publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

a) Salar fundamental de 1000 coroane.
b) Cărtir în natură și rețut de gră-
dină 20 coroane.

Cvencenalele legale, cari însă se com-
pută numai după anii de serviciu neîntrerupt
la aceasta școală.

Învățătoarea aleasă pre lângă predarea
instrucției și în religione în clasele ce i se vor
designa, va avea se provadă instrucția și în
cucul de mână la școlărițele tuturor despăr-
tămintelor școlii noastre parohiale precum
și la ale școlii elementare anexate gimna-
ziului și a conduce elevii în Dumineci și sărbă-
tori la biserică.

Reflectantele la acest post au a-și înai-
nta în termenul deschis rugărilor, instruite
conform normelor în vigoare subsemnatului
oficiu protopresbiterat.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Za-
randului în conțelegere cu comitetul parohial.
Brad la 19 Noiembrie 1910.

Vasilin Damian
protopresbiter.

Nr. 402/910.

[49] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a
III-a Almașul mic și filia Archia din pro-
topresbiteratul Devei se publică concurs
din nou cu termen de 30 de zile dela prima
publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt fasonate în coala B. pentru do-
tațiunea dela stat.

Concurenții au a-și așterne rugărilor
instruite conform normelor în vigoare sub-
semnatului oficiu în termenul deschis și
au a se prezenta în vre-o Duminecă sau
sărbătoare la biserica din această comună
spre a cânta, cuvânta eventual a celebra.

Deve, la 19 Ianuarie v. 1911.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al De-
vei în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 732/910.

[54] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățăto-
resc din parohia Treznea protopresbiteratul
Ungureșului, conform rezoluțiunii
Preavenatului Consistor a b. diecezan din
2/15 Decembrie 1910 nr 33776 Șol. se
escrie concurs cu termen de 15 zile dela
prima publicare în „Tel. Român”.

Salarul împreună cu acest post este
de 1000 cor., din care 600 cor. se acoper
prin repartitiune pe popor și 400 coroane
prin ajutor dela Preavenatului Consistor
arhidiecezan. Cuartir în edificiul școlii
și folosirea grădinei de un pătrar jugăr.

Dela concurenți se așteaptă, ca pe
lângă documentele și prescripse de lege să
aibă și pregătirea pentru a înființa cor și
al conduce, având o mare preferință la
alegerea acestuia, având a o documenta
aceasta cu atestat sau declarațiune adusă
la rugare și a se prezenta în vre-o Du-
minecă sau sărbătoare la biserică spre a-și
arăta dexteritatea în cântări și a fi cunos-
cuți poporului.

Doritorii de a ocupa acest post au
a-și așterne rugărilor instruite conform legii
cu documentul de mai sus la subsemnatul
oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Cuincuenalul prim celui ales i se va
solvi nu mai după împlinirea serviciului
de 5 ani la această școală.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român
al Ungureșului în conțelegere cu comite-
tul parohial concernent.

Fizeșănpetru, 5/18 Ianuarie 1911.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 9/1911.

[28] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei **Acmariu** (cl.
II.) se scrie concurs nou, cu termen de 30
zile dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele, cu întregirea prescripse dela
stat sunt cele însemnate în coala B.

Cerile de concurs se vor înainta la
subsemnatul oficiu, în termenul susindicat, în
care timp concurenții, pe lângă observarea
restricțiunilor reglementare, sunt îndatorați
a se prezenta în vre-o Duminecă, sau sărbă-
toare la biserică, spre a cânta și predica, resp
celebra.

Alba Julia, 12 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiterat al tractului Alba-
Julia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopop.

Nr. 17/1911

[33] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător
dela școala noastră din **Acmariu** se publică
concurs cu termen de 15 zile dela prima pu-
blicare în acest jurnal.

Salarul: 600 cor. din repartitiune iar re-
stul dela stat, cuartir, lemne de foc și grădină.

Cerile de concurs se vor înainta la
subsemnatul oficiu în termenul susindicat, în-
datorându-se alesul învățător a instrui elevii
în cântările bisericesti și a-i conduce în Du-
mineci și sărbători la biserică, unde va cânta
cu ei la sf. liturgie.

Alba-Iulia, 15 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiterat al tractului Alba-
Iulia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 690/1910.

[18] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător
la școala noastră confesională din comuna
Poiana-porcului, protopresbiteratul Cetatea
de piatră să scrie concurs cu termen de 30
zile dela prima publicare în „Telegraful Ro-
mân”.

Emolumentele împreunate cu acest post
sunt:

1. Dela popor din repartitiune 300 cor. 2.
Ajutor dela Preaven. Consistor Arhidiecezan
158 cor. 3. Lemne de foc, scotite în 42 cor.
Pentru 400 cor. s'a înaintat rugare la înaltul
ministru de culte și instrucțiune publică, și
să vor asema învățătorului ales.

Doritorii de a ocupa acest post să-și
înainteze petițiile la subscrisul oficiu proto-
presbiterat în termenul deschis, având a se
prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la
biserică pentru a se face cunoscuți poporului.

Lăpușul unguresc, (Magya lápus)
7 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiterat al Cetății de
piatră, în conțelegere cu comitetul parohial
respectiv.

Vasilie Duma
protopop.

Nr. 11—1911.

[29] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei **Telna** (cl. II.)
să scrie concurs nou, cu termen de 30 zile
dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele cu întregirea prescripse dela stat
sunt cele însemnate în coala B.

Cerile de concurs se vor înainta la
subsemnatul oficiu, în termenul susindicat, în
care timp concurenții, pe lângă observarea
restricțiunilor reglementare, sunt îndatorați a
se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare
la biserică, spre a cânta și predica resp. celebra.

Alba Julia, 12 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiterat al tractului Alba-
Julia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu,
protopresbiter.

Nr. 12/911.

[39] 3—3

Concurs.

În conformitate cu decizia comite-
tului parohial din **Pischinț**, ddo 9 Ia-
nuarie 1911, pentru ocuparea postului va-
cant de învățător la școala noastră con-
fesională de acolo se publică concurs cu
termen de 15 zile dela prima publicare în
„Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt:

1. Salar fundamental din repartitiune
bis. și pământ 600 cor.
2. Ajutor dela stat 400 cor.
3. Cuartir, lemne și grădină în na-
tură.

Doritorii de a ocupa acest post se
îndatorează a-și subșterne rugărilor in-
struite conform legilor din vigoare în ter-
minul arătat subsemnatului, având a se
prezenta și la fața locului pentru a face
cunoștință cu poporenii.

Orăștie, 11 Ianuarie 1911.

Pentru oficiul protopresbiterat:

Vasile Domșa
protopresbiter.

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25.—.

Numai

un orologiu din aur

de 14 carate

înlocuște orologiu nostru suflat cu 14 carate
aur de goldin patent remontoir.

Acest orologiu svizzer trezește prin forma
sa exterioară — admirare generală.
Mechanismul e conștientos construit, în-
cât pentru preciza umblare a acestuia garan-
tam pe 5 ani în scris.

Orologiul acesta abia de specialiști se
poate deosebi de un orologiu de aur, rezistă
ori cărei ștrapață. Cu 3 capacuri masive de
goldin cu plăci aurite; coperiș saltiv cu osile
garantat în rubin cor. 10. Cu catină (lanț)
duplă cor. 13, 3 bucați cor 28.

Heinrich Weiss

(27) 4—6 **Ujbánya (Ungaria).**

Altoi de viță puternică

nobilă americană, cioplită ori cu
rădăcină.

Fiecare viticultor, care are lipsă
de viță puternică, liberă de peronos-
poră, bogat în rădăcină și bine în-
orescută — pentru a toire, — să se
adreseze cu toată încrederea la școala
de viticu'tură d n Reichesdorf, pro-
prietar **Simon Nemencz**, posta Riomfalva,
unde cu prețurile cele mai moderate se află
materialul cel mai bun de plantat.

Mare depozit din calitățile cele
mai bune, pentru struguri de vin și
masă.

Simon Nemencz,

posesorul primei școli de vierit din
Reichesdorf Nr. 121 posta Riomfalva.

Cataloage la cerere gratuit și franco!

(360) 33—

Picături de stomach ale lui Brády

cu

Maica Domnului de Mariaszell

ca marcă de scutire

de aceea numite „Picături de
stomach de Mariaszell”, sunt
probate în decurs de 30 ani și
aflate ca cel mai bun mijloc con-
tra ori ce fel de greutate la
mistuire, arsură în stomach,
constipație, durere de cap și
stomach, greață, colică, insom-
nie, anemie și galbinare etc.
Se găsește în farmacii cu prețul
— 90 bani și C. 1-60. 6 sticle
cu C. 5 40, 3 sticle duple C. 4-80,
trimite franco fabricantul C.
Brády, farmacia „La Regele
Ungariei”, Viena I. Fleisch-
markt II. Depozit Nr. 5. — A
fi cu atenție la marca de scutire
cu Maica Dnui de Mariaszell, em-
balage roșie și subscriere ca aici
pe clișeu. (4) 5—25

**Városmajor-Sanatorium
și Hydrotherapie**

26 odăi aranjate foarte modern,
supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88—89

Birou central, stabiliment medical:

Budapsta, Ferencz-körút 29

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. și
4—5 p. m.

[448] 10— Director-șef

Dr. Cosmutza.

Noutate senzațională a industriei de țigle.

Mașină patentată de

fabricat țigle.

Model 1910.

Confecționează 10—12000 țigle în
10 ore din orice material potrivit pen-
tru fabricarea țiglelor. Intocmire abso-
lută a lucrului de mână. Pentru punerea
în mișcare sunt suficienți doi cai, doi boi
sau un motor cu putere de 5—6 HP.
Fundamente și hală pentru mașini nu e
necesară. De lucrători specialiști nu e
lipsă, căci lucrurile le pot îndeplini și
* copii. Preț efin de procurare. *

Intocmiri complete de țiglării

curățitor de nămol, zdrob tor de piatră,
mori cu globuri și tobe
în cea mai bună execuție.

Cu prospecte, deslușiri și preliminare
de cheltuieli servește

[461] Agenția generală a lui 7—10

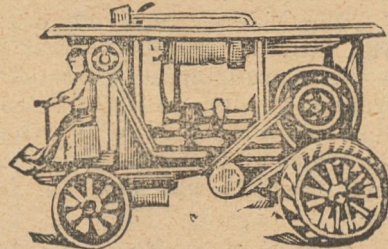
„Jacobiwerk”, Meissen (Germania)

IGNÁZ GELLERT & COMP.

VI. Terez-kö-út 41.

Garantia cea mai mare.

Condiții de plată favorabile.

De sine mergătoare, simple și renumite în lume

Locomobilele cu benzin

și

Mașini de treerat

sunt aprobate și eminente pentru re-
gionii muntoase. Funcționare per-
fectă și sigură, cruțare în folosirea ben-
zinului, construcție simplă.

Renumite în lume ca sugative de gaz

Motoarele de oleu brut svediane

simple și de sine mergătoare pentru

Joagăre și spărgătoare de pietri,
arangiamente complete de mori.

Garnituri de treerat cu aburi și dăpănat.

Kellner & Schanzer,

Budapsta V., Antich-utca 2.

Agenti și mijlocitori se honorează.

(15) 4—26

„C O R D I A N A“, institut de credit și economii societate pe acții în Fofeldea.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Cordiana“, societate pe acții, se invită conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor societății la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Fofeldea (localul institutului) Duminecă, 12 Martie st. n. 1911, d. a. la 1 oră.

O b i e c t e l e :

1. Raportul anual al direcțiunii, Bilanțul anului de gestiune 1910 și Raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat, conform Bilanțului.
3. Modificarea §§ lor 19, 64 și 65 din stat. societății.
4. Aprobarea statutelor fondului de pensuni a funcționarilor institutului.
5. Alegerea a 3 membrii în direcțiune, unul cu mandat pe un an și doi cu mandat pe 5 ani.
6. Alegerea comit. de supraveghiere pe un period de 3 ani.
7. Fixarea marcelor de prezență pentru membri direcțiunii.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 22, 23 și 24 din statutele societății, voiesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până Vineri, în 10 Martie n. a. c., la 6 ore p. m., la cassa institutului în Fofeldea, la Filiala institutului nostru în Agnita, sau la institutul de credit și economii „Albina“ în Sibiiu.

Fofeldea, în 5 Februarie 1911.

(48) 1—1

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1910. — Mérleg-számla 1910. dec. hó 31 én.		Pasiva — Teher.	
	K	f	K f	
Cassa — Készpénz	6,778	24	Capital social — Részvénytőke	120,000—
Cambii de bancă — Bank váltók	585,363—		Fondul de rezervă — Tartalékalap	33,660—
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	74,691—		Fondul de pensuni — Nyugdíjalap	1,000—
Credite de cont-curent — Folyó-számla	4,009	26	Depuneri spre fructificare — Betétek	314,852 46
Realități — Intézeti házak	6,000—		Reescont — Visszeszámitolás	176,615—
Mobilier — Felszerelés	1,190—		Creditori — Hitelezők	5,038—
10% amortizare — 10% leírás	120—	1,070—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	16—
			Interese transitoare — Atmeneti kamatok	10,280—
			Profit curat — Tiszta nyereség	16,950 04
		678,411 50		678,411 50

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Credit — Követel.		
	K	f	K	f	
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:		
pentru dep. spre fruct. — betéti kamatok	14,703	38	dela cambii de bancă — leszámit. váltók után	35,924	80
pentru cred. de cont-curent — folyó-számla	1,056	44	dela imprumuturi hipotecare și pe obliga-		
Spese: — Költségek:			țiuni — Jelzálogos kölcsönök után	5,568	94
porto, tiparit, div. — postadíj, nyom., kül.	2,603	18	Chirie — Házbér	800	—
salare — fizetések	6,784	—	Proviziuni — Jutalékok	5,229	46
marce de prezență — jelenléti díjak	234	—			
chirie — házbér	560	—			
Contribuțiune: — Adó:					
directă și arunc. comunal — egyenes, út					
és megy. adó	2,981	90			
10% după interese de depuneri — 10%					
betéti kamatok után	1,525	26			
10% amortizare din mobilier — 10% a leltár számlán					
Profit curat — Tiszta nyereség					
	47,523	20		47,523	20

Fofeldea, 31 Decembrie 1910.
Petrescu m. p., director executiv.

I. Maniu m. p., cassar.

I. Nastase m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Iosif Lissai m. p., prez.

Ioan Precup m. p.

Alexe Manuil m. p.

A. Constantinescu m. p.

Dominic Rațiu m. p.

Examinând conturile prezente, le-am aflat exacte.

Fofeldea, 5 Februarie 1911.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Aureliu Millea m. p., prezident.

Petru Sopa (54) m. p.

Toma Sava m. p.

Toma Folota (13) m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat în cursul anului trecut de mai multeori cărțile și valorile institutului „Cordiana“, atât la Centrala de aici, cât și la Filiala din Agnita, și am aflat totdeauna cea mai bună ordine. Bilanțul anual și contul „Perderi & Profit“ pe anul de gestiune 1910, le-am examinat și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale institutului.

Deci Vă propunem a da absolutor direcțiunii și subsemnatului comitet pentru anul de gestiune 1910.

În privința împărțirii profitului curat ne alăturăm intru toate la propunerile direcțiunii.

Fofeldea, 5 Februarie 1911.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE.

Aureliu Millea m. p., prezident.

Petru Sopa (54) m. p.

Toma Sava m. p.

Toma Folota (13) m. p.

„CASSA DE PASTRARE ÎN MERCUREA“, societate pe acții.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului „Cassa de păstrare în „Mercurea“ societ. pe acții sunt convocați la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Marți în 26 Februarie st. n. 1911 la 11 ore a. m. în localul din Mercurea al institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării, numirea notariului, a doi scrupulatori și alegerea a 2 verificatori ai procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghere.
3. Aprobarea bilanțului pe 1910, distribuirea profitului curat și votarea absolutoriului.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghere.
5. Votarea regulamentului pentru alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere.
6. Alegerea a 3 membrii în direcțiune pe 4 ani și 2 pe 5 ani.
7. Alegerea comitetului de supraveghere pe un nou period de 3 ani.

Intrucât nu va fi de față respective reprezentat numărul recerut de acționari la adunarea generală din 26 Februarie, în sensul §-lui 20 din statutele societății, adunarea generală se va ținea în 6 Martie st. n. 1911. cu aceeași ordine de zi, la timpul și locul indicat.

Domnii acționari, cari voiesc să ia parte cu vot decisiv la adunarea generală sunt poțitiți în sensul §-lui 17 din statute să depună cu 48 ore înainte de adunare acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelor pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență la cassa societății noastre, eventual până în 23 Februarie st. n. a. c. la cassa institutelor „Albina“ Sibiiu, „Cassa de păstrare (reuniune)“, Sănște și „Brădetul“ Orlat.

Mercurea, la 8 Februarie 1911.

(51) 1—1

Direcțiunea.

Active.	Bilanț cu 31 Decembrie 1910.		Pasive.	
	K	f	K f	
Cassa	15,921	24	Capital societar	800,000
Cambii	246,793	22	Fond general de rezervă	65,795 17
Cambii cu acoperire hipotecară	231,682	—	Fond special de rezervă	25,612 55
Imprumuturi hipotecare	250,499	—	Fond de binefaceri	8,302 777
Obligațiuni cu cavenu	367,108	—	Fond de penziuni	2,193 6
Conturi-curente debitoare	207,688	80	Depuneri spre fructificare	1,039,905 58
Efecte	57,660	—	Reescont	126,579 —
Produse	1,434	88	Cont-curentul creditorilor	20,317 46
Depun. fond. gen. de rezervă	65,795	17	Dividende neridicate	483 —
Depun. fond. de binefaceri	7,902	77	Diverse conturi creditoare	10,019 53
Imprum. din fond. de binefaceri	400	—	Interese anticipate pro 1911	11,840 39
Depuneri fond. de penz uni	2,193	67	Profit curat	26,598 57
Casa inst. magaz. cu pînă și alte scaliță de vânzare	164,724	43		
Mobilier	4,461	60		
după amortizare de	4,000	—		
Diverse conturi debitoare	2,907	98		
Interese de reescont	1,416	20		
Interese dela efecte	2,908	34		
Interese restante	6,711	84		
	1,637,677	69		1,637,677 69

Debit.	Contul Profit și Perdere.		Credit.
	K	f	K f
Interese:			Interese:
pentru fondul gen. de rezervă	2,620	44	dela cambii 19,862 03
" " de binefaceri	332	78	" cambii cu acop. hipotec. 11,570 04
" " de penziuni	56	54	" imprumut. hipotecare 20,555 44
" depuneri spre fructificare	43,749	40	" obligațiuni cu cav. 31,178 05
" reescont	9,180	09	" credite de cont-curent 9,006 65
Spese:			" dela efecte 3,218 19
salare și bani de cvartir	9,440	—	Chirii 5,998 09
marce de prezență	762	—	Proviziuni și alte venit. 3,580 51
chirie, imprim., registre, porto, etc.	3,760	26	
Contribuțiuni:			
directă	3,603	44	
10% dare de inter. de depun., fond de			
binefac. și penziuni	4,413	88	
Amortizațiuni		461 60	
Profit curat		26,598 57	
	104,969	—	104,969

Mercurea, la 31 Decembrie 1910.

Octavian Sghlimbea m. p., director executiv.

Elie Petruțiu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

I. Droc m. p., prezident.

Avr. S. Pecurariu m. p., vice-prezident.

D. Vulcu m. p.

Dr. Schiau m. p.

Dr. George Măcelariu m. p.

Ilie Floașiu m. p.

Petru I. Comșa m. p.

Ioan Popescu m. p.

A. Măcelar m. p.

D. Stroița m. p.

I. Lissai m. p., revizor expert al „Solidarității“.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă.

Mercurea, la 8 Februarie 1911.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Nicolau Hențiu m. p., prezident.

Vasile Dobrescu m. p.

Moise Oprișiu m. p.

Ioan Dragomir m. p.

Ioan Dăian m. p., notar.

